

Matematisk Analyse I 14. lektion

Martin Raussen

Department of Mathematical Sciences
Aalborg University
Denmark

19.11.2009

Tangentplan for en funktion af to variable

Parameterfremstilling. Ligning

Approximation af grafen for en differentiabel funktion

$f : O \rightarrow \mathbf{R}$, $O \subseteq \mathbf{R}^2$ gennem **tangentplan** i punktet

$(x_0, y_0, f(x_0, y_0)) \in \mathbf{R}^3$ givet ved

parameterfremstilling $z=g(x, y) =$

$$f(x_0, y_0) + \frac{\partial f}{\partial x}(x_0, y_0)(x - x_0) + \frac{\partial f}{\partial y}(x_0, y_0)(y - y_0);$$

normalvektor $\eta = (-\frac{\partial f}{\partial x}(x_0, y_0), -\frac{\partial f}{\partial y}(x_0, y_0), 1)$.

Vektorfunktion $F = (F_1, \dots, F_m) : O \subseteq \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^m$.

Affin afbildning $G : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^m$, $G(\mathbf{x}) = \mathbf{c} + A(\mathbf{x})$, A lineær.

Jacobi matrix i $\mathbf{x}_0 \in O$:

$$DF(\mathbf{x}_0) = \begin{bmatrix} \nabla F_1(\mathbf{x}_0) \\ \dots \\ \nabla F_m(\mathbf{x}_0) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial F_1}{\partial x_1}(\mathbf{x}_0) & \dots & \frac{\partial F_1}{\partial x_n}(\mathbf{x}_0) \\ \dots & \dots & \dots \\ \frac{\partial F_m}{\partial x_1}(\mathbf{x}_0) & \dots & \frac{\partial F_m}{\partial x_n}(\mathbf{x}_0) \end{bmatrix}$$

Differential: den lineære afbildning $dF(\mathbf{x}_0) : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^m$,

$dF(\mathbf{x}_0)(\mathbf{h}) = DF(\mathbf{x}_0)\mathbf{h}$.

Affin approksimation: $G(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) = F(\mathbf{x}_0) + DF(\mathbf{x}_0)\mathbf{h}$.

Rest: $R(\mathbf{h}) = F(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) - G(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) =$

$F(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) - F(\mathbf{x}_0) - DF(\mathbf{x}_0)\mathbf{h}$.

Definition

F kaldes **differentiabel** i $\mathbf{x}_0$ hvis $\lim_{\mathbf{h} \rightarrow 0} \frac{R(\mathbf{h})}{\|\mathbf{h}\|} = \mathbf{0}$.

C^1 -funktioner er differentiable

$A = DF(\mathbf{x}_0)$ er den eneste 1. ordens approksimation

Theorem

En C^1 vektorfunktion $F : O \subseteq \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^m$ er

- 1 kontinueret og
- 2 differentiablel.

Theorem

Givet en afbildning $F : O \subseteq \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^m$ og et punkt $\mathbf{x}_0$.

Hvis der findes en $m \times n$ matrix A således at $F(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h})$ og den affine afbildning $G(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) = F(\mathbf{x}_0) + A\mathbf{h}$ har 1. ordens kontakt, så har F partielle afledede i $\mathbf{x}_0$ på formen $\frac{\partial F_i}{\partial x_j}(\mathbf{x}_0) = a_{ij}$, dvs. $A = DF(\mathbf{x}_0)$.